

in izvesti to tudi jasno povesta. Kakšni so sprejemni izpiti v Št. Vidu, se iz izvestja ne pozna.

Na gimnaziji v Gorici se za sprejem v prvi razred s slovenskim učnim jezikom zahteva izpit samo iz enega učenega jezika, in sicer je v oklepaju dodan slovenski. Ako je to mogoče v Gorici, zakaj pa ne na Kranjskem?

#### Deklice na srednjih šolah.

Razveseljava činjenica je ukaželnost slovenskega ženskega naraščaja in skrb staršev za izobrazbo deklet. Sicer je tudi ženski študij pri nas preveč humanističen in premalo urejen za praktične ženske potrebe. Ženske strokovne šole za šivanje perila in obleke, za risanje in prerezovanje krojev, za kuhanje in gospodinjstvo sploh so pri nas še premalo znane. Ženski študij nosi nekako znak znanst. diletantizma. Diletantke so potem dostikrat tudi v gospodinjstvu mlade žene, bivše »višje deklice«, ki s svojo nepraktičnostjo in gospodinjstvom neizkušeno provzročijo marsikatero skrb mlademu možu. Toda to so menda le nekake otroške bolezni naše ženske vzgoje, ki bodo polagoma prenehale. Gotovo je, da bo izobražena

žena ob strani pametnega moža v kratkem spoznala in popravila pomanjkljivosti in enostranost svoje izobrazbe. Zato moramo pozdravljati dober obisk ljubljanskega dekliškega liceja, ki ima več učenek kakor nemški liceji v Celovcu, Gradcu in drugod. Mnogim deklicam pa licejski študij niti ne zadostuje ter se vpišejo v gimnazije in realke. Zadnja tri leta imamo toliko deklic v prvih treh razredih gimnazij, da bi z njimi že napolnili po en I., II. in III. razred. Tudi Hrvatice je nekaj (24), kakor kaže tablica.

Ustanov le na liceju bilo 16 s skupnim zneskom 5803 K. Podpornega društva na liceju ni, ker odločilni krogi mislijo, da je licej samo za bogata dekleta. Tu ravno tiči glavna napaka naše dekliške vzgoje. Bogatih deklet, ki bi lahko študirale zaradi izobrazbe same, Slovenci nimamo znabiti niti 20. Zato je v liceju in je bilo v nekdanji višji dekliški šoli večina uradniških in drugih hčer srednjega stanu, ki bi jim trebalo strokovne izobrazbe za praktične poklice in za gospodinjstvo, pa se vzgajajo kakor bogatinke in se tudi navzamejo bogataških potreb in manir ter se pozneje dostikrat ne morejo živeti v skromnejše razmere.

#### Statistika prebivalstva.

Po številu leta 1910.

| Dežela                           | Vsi prebivalci | Slovenci  |       | Hrvat   |       | Nemci   |       | Italjani |       |
|----------------------------------|----------------|-----------|-------|---------|-------|---------|-------|----------|-------|
|                                  |                | absol.    | %     | absol.  | %     | absol.  | %     | absol.   | %     |
| Kranjsko . . . . .               | 525.995        | 490.978   | 93.34 | ?       | —     | 27.915  | 5.31  | ?        | —     |
| Spodnje Štajersko . . . . .      | 476.822        | 400.005   | 83.89 | ?       | —     | 67.825  | 14.22 | ?        | —     |
| Koroško . . . . .                | 396.200        | 82.212    | 20.75 | ?       | —     | 304.287 | 76.80 | ?        | —     |
| Goriško in Gradišansko . . . . . | 260.721        | 154.564   | —     | 186     | —     | 4.486   | —     | 90.119   | —     |
| Istra . . . . .                  | 403.566        | 55.134    | —     | 168.184 | —     | 12.735  | —     | 147.417  | —     |
| Trst . . . . .                   | 229.510        | 56.916    | —     | 2.403   | —     | 11.856  | —     | 118.959  | —     |
| Primorsko skupaj . . . . .       | 893.797        | 266.614   | 29.83 | 170.773 | 19.11 | 29.077  | 3.25  | 356.495  | 39.89 |
| Te dežele skupaj . . . . .       | 2.292.814      | 1.239.809 | —     | —       | —     | 429.104 | —     | —        | —     |

#### Gimnazije in realne gimnazije.

| Dežela                     | Mesto in zavod            | Učni jezik       | Učiteljev        |                 | Razredov       |      | Učencev |       | Javnih učencev povprečno na |           | Učencev letos 1912/13. |
|----------------------------|---------------------------|------------------|------------------|-----------------|----------------|------|---------|-------|-----------------------------|-----------|------------------------|
|                            |                           |                  | defn. in proviz. | supl. in asist. | sistemiziranih | vseh | javnih  | priv. | enega učil.                 | en razred |                        |
| Kranjsko                   | Kočevje . . . . .         | nem.             | 14               | 4               | I-VIII.        | 8    | 157     | 2     | 8.7                         | 19.6      | 160                    |
|                            | Kranj . . . . .           | slov.-nem.       | 14               | 8               | —              | 12   | 309     | 19    | 14.0                        | 25.8      | 327                    |
|                            | Ljubljana I. . . . .      | —                | 20               | 14              | —              | 18   | 654     | 23    | 19.2                        | 36.3      | 683                    |
|                            | Ljubljana II. . . . .     | —                | 17               | 6               | —              | 13   | 397     | —     | 17.3                        | 30.5      | 449                    |
|                            | Ljubljana nem. . . . .    | nem.             | 12               | 1               | —              | 8    | 149     | 25    | 11.5                        | 18.6      | 156                    |
|                            | Novo Mesto . . . . .      | slov.-nem.       | 14               | 4               | —              | 10   | 272     | 7     | 15.1                        | 27.2      | 277                    |
|                            | Št. Vid . . . . .         | slov.            | 10               | 4               | I-VII.         | 8    | 290     | —     | 20.7                        | 36.3      | 345                    |
| Skupaj . . . . .           |                           |                  | 101              | 41              | —              | 77   | 2.228   | 76    | —                           | —         | 2.397                  |
| Spodnje Štajersko          | Celje A. . . . .          | nem.             | 14               | 2               | I-VIII.        | 9    | 303     | 6     | 18.9                        | 33.7      | 300                    |
|                            | Celje B. . . . .          | slov.-nem.       | 6                | 2               | I-IV.          | 5    | 165     | 4     | 20.6                        | 33        | 187                    |
|                            | Maribor . . . . .         | nem.-slov.       | 20               | 8               | I-VIII.        | 16   | 557     | 13    | 19.9                        | 34.8      | 596                    |
|                            | Ptuj . . . . .            | nem.             | 13               | 2               | —              | 8    | 180     | 10    | 12                          | 22.5      | 201                    |
| Skupaj . . . . .           |                           |                  | 53               | 14              | —              | 38   | 1.205   | 33    | —                           | —         | 1.284                  |
| Koroško                    | Beljak . . . . .          | nem.             | 15               | 2               | I-VIII.        | 10   | 303     | 18    | 17.8                        | 30.3      | 309                    |
|                            | Celovec . . . . .         | —                | 19               | 5               | —              | 14   | 481     | 3     | 20.0                        | 34.4      | 540                    |
|                            | Št. Pavel . . . . .       | —                | 10               | 5               | —              | 8    | 223     | 14    | 14.9                        | 27.9      | 227                    |
|                            | Skupaj . . . . .          | —                | 44               | 12              | —              | 32   | 1.007   | 35    | —                           | —         | 1.076                  |
| Primorsko                  | Gorica . . . . .          | nem. slov. ital. | 22               | 17              | I-VIII.        | 23   | 875     | 36    | 22.4                        | 38.0      | 1.072                  |
|                            | Koper . . . . .           | ital.            | 12               | 3               | —              | 8    | 200     | 5     | 13.3                        | 25        | 231                    |
|                            | Pazin . . . . .           | hrv.             | 13               | 4               | —              | 8    | 160     | 12    | 9.4                         | 20        | 173                    |
|                            | Pulj nem. . . . .         | nem.             | 15               | 3               | —              | 8    | 167     | 24    | 9.3                         | 20.9      | 171                    |
|                            | Pulj ital. . . . .        | ital.            | 10               | 1               | I-V.           | 7    | 194     | 1     | 17.6                        | 27.7      | 219                    |
|                            | Trst nem. . . . .         | nem.             | 22               | 10              | I-VIII.        | 17   | 582     | 38    | 18.2                        | 34.2      | 644                    |
|                            | Trst ital. . . . .        | ital.            | 30               | 6               | —              | 21   | 696     | 36    | 19.3                        | 33.1      | 436                    |
|                            | Volosko-Opatija . . . . . | hrv.             | 5                | 2               | I-III.         | 3    | 82      | —     | 11.7                        | 27.3      | 111                    |
|                            | Skupaj . . . . .          | —                | 129              | 46              | —              | 95   | 2.956   | 152   | —                           | —         | 3.405                  |
| Gimnazije skupaj . . . . . |                           |                  | 327              | 113             | —              | 242  | 7.396   | 296   | 16.8                        | 30.6      | 8.162                  |

1 Od teh je 30 realno-gimnazijskih razredov s 1051 dijaki.

#### Realke in ljubljanski licej.

| Dežela                                     | Mesto in zavod         | Učni jezik | Učiteljev        |                 | Razredov       |      | Učencev |       | Javnih učencev povprečno na |           | Učencev letos 1912/13. |
|--------------------------------------------|------------------------|------------|------------------|-----------------|----------------|------|---------|-------|-----------------------------|-----------|------------------------|
|                                            |                        |            | defn. in proviz. | supl. in asist. | sistemiziranih | vseh | javnih  | priv. | enega učil.                 | en razred |                        |
| Kranjsko                                   | Idrija . . . . .       | slov.-nem. | 12               | 3               | I-VII.         | 7    | 174     | 12    | 11.6                        | 24.9      | 158                    |
|                                            | Ljubljana . . . . .    | nem.       | 20               | 9               | —              | 17   | 534     | 7     | 18.4                        | 31.4      | 607                    |
|                                            | Skupaj . . . . .       | —          | 32               | 12              | —              | 24   | 708     | 19    | —                           | —         | 765                    |
| Spodnje Štaj.                              | Maribor . . . . .      | nem.       | 14               | 2               | I-VII.         | 9    | 276     | 4     | 17.2                        | 30.7      | 308                    |
| Koroško                                    | Celovec . . . . .      | nem.       | 19               | 6               | I-VII.         | 12   | 393     | 1     | 15.7                        | 32.8      | 382                    |
| Primorsko                                  | Gorica . . . . .       | nem.       | 16               | 10              | I-VII.         | 12   | 376     | —     | 14.5                        | 31.3      | 415                    |
|                                            | Pazin . . . . .        | ital.      | 12               | 1               | —              | 7    | 159     | 5     | 12.2                        | 22.7      | 171                    |
|                                            | Pulj . . . . .         | nem.       | 14               | 3               | —              | 8    | 177     | 13    | 10.4                        | 22.1      | 191                    |
|                                            | Trst nem. . . . .      | —          | 19               | 8               | —              | 12   | 460     | 4     | 17.0                        | 38.3      | 482                    |
|                                            | Trst ital. I. . . . .  | ital.      | 19               | 10              | —              | 17   | 590     | —     | 20.3                        | 34.7      | 649                    |
|                                            | Trst ital. II. . . . . | —          | 9                | 12              | I-VI.          | 11   | 310     | 3     | 14.8                        | 28.2      | 455                    |
| Skupaj . . . . .                           |                        |            | 89               | 44              | —              | 67   | 2.072   | 25    | —                           | —         | 2.363                  |
| Realke skupaj . . . . .                    |                        |            | 154              | 64              | —              | 112  | 3.449   | 49    | 15.8                        | 30.8      | 3.818                  |
| Ljubljana, mestni dekliški licej . . . . . |                        |            | 10               | 4               | I-V.           | 8    | 292     | 3     | 20.9                        | 36.5      | 347                    |

1 Od teh so 4 realno-gimnazijski razredi s 109 dijaki.

#### Slovenke in Hrvatice na srednjih šolah.

|                                  | Mesto in zavod                   | I. | II. | III. | IV. | V. | VI. | VII. | skupaj | narodnost |
|----------------------------------|----------------------------------|----|-----|------|-----|----|-----|------|--------|-----------|
|                                  |                                  |    |     |      |     |    |     |      |        |           |
| gimnazije                        | Kočevje . . . . .                | —  | 1   | —    | —   | —  | —   | —    | 1      | Slovenke  |
|                                  | Kranj . . . . .                  | 6  | 4   | 8    | —   | —  | 1   | —    | 19     |           |
|                                  | Ljubljana I. . . . .             | 6  | 5   | 4    | 3   | 4  | 1   | —    | 23     |           |
|                                  | Novo Mesto . . . . .             | 1  | 2   | 3    | —   | 1  | —   | —    | 7      |           |
|                                  | Celje B. . . . .                 | 2  | 1   | 1    | —   | —  | —   | —    | 4      |           |
|                                  | Maribor . . . . .                | —  | 1   | —    | —   | —  | —   | —    | 1      |           |
|                                  | Ptuj . . . . .                   | 2  | —   | 2    | —   | —  | —   | —    | 4      |           |
|                                  | Gorica . . . . .                 | 8  | 3   | —    | —   | —  | —   | —    | 11     |           |
|                                  | Pulj nem. g. . . . .             | —  | —   | —    | 1   | —  | —   | 1    | 2      |           |
|                                  | Trst nem. g. . . . .             | 3  | 2   | 3    | —   | —  | —   | —    | 9      |           |
| gimn. skupaj . . . . .           |                                  | 28 | 19  | 21   | 4   | 5  | 2   | 2    | 81     | Slovenke  |
| realke                           | Idrija . . . . .                 | 1  | 3   | 2    | 1   | 3  | —   | —    | 10     |           |
|                                  | Pulj . . . . .                   | —  | —   | 1    | —   | 1  | —   | —    | 2      |           |
| realke skupaj . . . . .          |                                  | 1  | 3   | 3    | 1   | 4  | —   | —    | 12     |           |
| gimnazije                        | Ljubljana, dekl. licej . . . . . | 33 | 48  | 70   | 73  | 58 | —   | —    | 282    | Hrvatice  |
|                                  | Gorica . . . . .                 | —  | 1   | —    | —   | —  | —   | —    | 1      |           |
|                                  | Pazin . . . . .                  | 5  | 1   | 4    | 2   | —  | —   | —    | 12     |           |
|                                  | Pulj nem. g. . . . .             | 2  | —   | —    | —   | —  | —   | —    | 2      |           |
|                                  | Trst nem. g. . . . .             | —  | 1   | 1    | —   | —  | —   | —    | 2      |           |
| Pulj, realka . . . . .           |                                  | —  | 1   | —    | —   | —  | —   | —    | 1      | Hrvatice  |
| Ljubljana, dekl. licej . . . . . |                                  | 1  | 1   | 3    | —   | 1  | —   | —    | 6      |           |

#### Iz naše organizacije.

##### SKUPNE ZADEVE.

**Za Zavezin jubilej** so vplačala do zdaj sledeča učiteljska društva: Belokranjsko 10 K. Kočevsko 10 K. Kranjsko 30 K. Krško 10 K. Logaško 10 K. Novomeško 10 K. Postojnsko 10 K. Breško-sevniško 10 K. Celjsko 10 K. Konjiško 10 K. Korjansko 10 K. Laško 15+5 = 20 K. Ljutomerško 10 K. Slovenjegraško 10 K. Šentflartsko 10 K. Sežansko 10 K. Prosimo vsa druga društva, naj blagovole čim prej vposlati svoje prispevke, da moremo poravnati ogromne stroške.

##### Vodstvo Zaveze.

#### Književnost in umetnost.

**Nove umetniške razglednice.** V založbi tvrde Ig. pl. Klenmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani je izšla serija 6 umetniških razglednic po slovenskih narodnih pesmih (1—6). Razglednice, ki jih je naslikal znani umetnik H. Smrekar, izborno predstavljajo veselje in trpljenje slovenskega ljudstva po naših narodnih pesmih. Slikarju se je posrečilo, da je s pravim umetniškim razumevanjem v podobi podal vse mišljenje, ki veje iz narodnih pesmi. Umetniku moremo k delu le čestitati in upamo, da se bodo te krasne razglednice kar najbolj razširile med slovenskim ljudstvom.

**Popotnik** ima v 8. in 9. (skupni) številki to-le vsebino: 1. I. Soukal: Državljanška vzgoja. 2. Val. Pulko: Ustavoznanstvo v ljudski šoli. 3. Pav. Flerč: Prirodoslovje v šoli z učnim principom dela. (Konec prih.) 4. Statistika srednjih šol na Slovenskem in v Istri. (Dalje prih.) 5. Evgen Sajovic: Učna osnova in inštrukcija za pouk telovadbe in odredba o prirejanju mladinskih iger (vseh tipov) in na srednjih šolah. (Dalje.) 6. Književno poročilo. 7. Razgled: Časopisni vpogled. — Pedagoški paberki. — Šolske in učiteljske vesti. — Srednje in višješolski vestnik. — Šolstvo na slovenskem jugu. — Inostransko šolstvo. — Razne vesti. — Mala poročila.

**Zvonček** objavlja v 10. številki to lepo vsebino: 1. Fran Žgur: Kraljevič Marko. 2. Rado Mejovšek: Alenka in Darko. Pravljica. 3. Tone Rakovčan: Jesenska. Pesem. 4. Oh, poln težav je in bridkosti že sam začetek učenosti! Podoba. 5. Josip Stare: Verstvo starih Slovanov. 6. Tone Rakovčan: Večerna. Pesem. 7. Tone Rakovčan: Kralj Matjaž. Pesem. 8. Ali se posreči? Podoba. 9. Cvetomirski: S Smarne gore. 10. Davorinov: Sonet. 11. Tone Rakovčan: Povest o vijolici. 12. Ivo Trošt: Jutrzanja in večerna zarja. Pravljica. 13. Jan Reginov: Jesen. Pesem. 14. Davorinov: Poslednja pesem. 15. Prva umetnost. Podoba. 16. Pouk in zabava: Solnce za goro gre. (Pesem.) — Slikarica brez rok. — Edison in glasba. — Besedna uganka. — Rešitev in rešilci. — Kotiček gospoda Doropoljskega.

#### Politiški pregled.

**Državni zbor** se bo pečal v glavnem z rešitvijo finančnega načrta, z dovolitvijo rekrutov in kreditov. Na izpremembo ministrstva ni sedaj misliti, ker cesar hoče ohraniti uradniško ministrstvo in se krona za parlamentarno ministrstvo ne ogreva.

**Nove vojaške zahteve.** Od avstrijske in ogrske oficijozne strani se poroča, da do sedaj konference vojnega ministra Kroatina z grofom Stürgkhom in grofom Tiszo še niso dovele do kake definitivne

principialne odločitve. Konference so bile zgolj informativnega značaja. Kroatini je informiral šefa obeh vlad o novem vojaškem programu vojne uprave, a Tisza in Stürgkh sta ga obvestila, da sta obe državni-polovici pripravljene sprejeti le tak program, ki bi se gibal v najskromnejših zahtevkih in ki bi bil fiksiran kot minimum za celo vrsto let. Vojna uprava zahteva zvišanje rekrutnega kontingenta za 40.000 mož ter obsežno reorganizacijo artiljerije, zlasti pa trdnjavske artiljerije. Vprašanje finančnega kritja naj se po nazorih vojaških krogov reši tako, da se vzamejo potrebne tozadevne vsote brez kreditnih operacij iz blagajniških preostankov. — Glede vojaškega proračuna, ki bo predloženo delegacijam, se zatrjuje, da bo obsegal za prvo polletje 1914 prilično 250 milijonov stroškov za armado, torej 25 milijonov več nego lani in 38 do 40 milijonov za mornarico; poleg tega pa pridejo še nove izredne zahteve za zgradbo ladij, ker je dosedanj tozadevni izredni kredit v znesku 312 milijonov že izčrpan. Delegacijam bodo predloženi tudi mobilizacijski računi, ki znašajo okoli 600 milijonov kron. Debata o teh potroških bo jako interesantna, kakor je pričakovati, ker je vlada potrošila ves denar brez parlamentarnega dovoljenja.

**Za splošno deželnozborsko volilno pravico na Češkem.** Češki socialni demokrati so priredili več shodov po raznih čeških mestih, v katerih so zahtevali splošno, enako in direktno deželnozborsko volilno pravico.

**Protj komisiji na Češkem.** Socialni demokrati, narodni socialisti, naprednjaki in državnopravna stranka so imeli javen shod za splošno in enako volilno pravico ter so protestirali proti upravni komisiji na Češkem.

**Drugo češko vseučilišče.** V sto čeških, moravskih in šlezkih mestih so se vršila javna manifestacijska zborovanja, ki so jih priredili češki in drugi slovanski dijaki za drugo češko vseučilišče, in sicer v Brnu. Na vseh shodih so sprejeli zborovalci enako se glaseče resolucije.

**Hrvaško vprašanje** se je, kakor je videti, osredotočilo na eno samo važno dejstvo, kakor to poroča glasilo hrvaško-srbske koalicije, ki pride gotovo najbolj v poštev. V krogih koalicije se zatrjuje, da je edina pot, ki drži do rešitve tega vprašanja, razpis novih volitev. Šele po izvršenih volitvah se dá govoriti o nadaljnjih korakih, brez volitev pa ne.

#### Srednješolski vestnik.

**Iz srednješolske službe.** Na novo slovensko gimnazijo v Gorici so imenovali: prvi učitelj dr. Edvard Dolinšek, prof. Andrej Ipavec in prof. Ivan Tabaj z bivše državne gimnazije; dalje sedanji prov. glavni učitelj moškega učiteljskega v Gorici, Rudolf Lavrenčič, suplenta bivše drž. gimnazije, Fran Povšič in Karel Prijatelj, ki sta obenem imenovana za prava učitelja, prvi učitelj telovadbe na bivši drž. gimnaziji, Rudolf Cvetko, in prov. učitelj bivše drž. gimnazije, dr. Karel Pirjevec. — Za profesorje na italijanski realni gimnaziji so imenovani: Emil Turus, ki je obenem začasni vodja, Josip Motz, dr. Evgen Simzig, Alojzij Comel, ki je bil dosedaj na realki v Roveretu in Peter Bone, ki je bil dosedaj na koprski gimnaziji. Nadalje so imenovani za profesorje suplenti Josip Zanej, dr. Rudolf Pellis in dr. Josip Bresca. — Za nemško realno gimnazijo so imenovani: dr. Leon Horning, dr. Kreisel, Karel Loitsberger, dr. Josip Müller, Josip Peschek, Alojzij Pfei-

auf, dr. Rudolf vitez Zahony, dr. Rih. Schubert vit. Scholdern, Alojzij Stockmayr, dr. Lovrenc Tretter, Franc Ksaverij Zimmermann, dr. Jurij Pitacco, dr. Karel Osvald in Alojzij Fogar. Suplent na ženski gimnaziji v Inomostu Herman Kahr je premeščen na nemško realno gimnazijo v Gorici. — Za suplente se imenujejo: Za I. državno gimnazijo v Ljubljani: Bradač, Dolenc, Gnejzda, Grošelj R., Kobal Fr., Osana J., Prebil A., Sodnik R., Volavšek M., Zidar Fr.; za II. državno gimnazijo v Ljubljani: Pavlič, Škerlj, Vagaja, Mazovec, Bajuk, Soyre; za Kranj: Dolžan, dr. Mischitz in ostane pridelen profesor dr. Mencej; za Novo mesto: Prosen, Stopar, dr. Rožman; za državno realno v Ljubljani: dosedanjí suplenti, razen teh: Fuchs, Lipp, Švara. — Gimnazijski profesor in vodja učiteljskega v Sarajevu, Viktor Pogačnik je imenovan za ravnatelja tega zavoda.

**\*\* Na c. kr. realni v Gorici** je vseh vpisanih dijakov 384, torej 34 manj kakor ob pričetku lanskega leta. Po narodnosti je dijakov največ Slovencev. Nemci in Italijani so pa skoraj enako močni.

## Kranjske vesti.

—r— **Iz seje c. kr. deželne šolskega sveta dne 22. pret. m.** Dr. F. Novak na realni v Idriji se stalno namesti in dobi naslov profesor. Na srednjih šolah se imenujejo suplenti. Prosta so še suplentska mesta: 1 v Kranju, 1 v Idriji in 1 v Kočevju. Na višji realni v Ljubljani se I. razred deli v pet oddelkov (2 za Nemce in 3 za Slovence). — Na ljudskih šolah se imenujejo: Anton Lomšek za nadučitelja v Dolskem; Karel Hlebec za nadučitelja v Ubelskem; Stefanija Šubertova za učiteljico v Zgornjem Tuhinju. — Učiteljica Julijana Laknerjeva za začasno vpokoji.

—r— **Iz ljudskošolske službe.** Namesto obolele učiteljice Marije Gržine je imenovana za suplentino na ljudski šoli v Harijah prov. učit. Ivana Zwölff, za suplenta na meščanski šoli v Postojni pa je imenovan izprašan učiteljski kandidat Pavel Medič. Namesto obolele učiteljice Ane Fink-Sufajev je imenovana za suplentino na ljudski šoli v Velikih Laščah absolvirana učiteljica, kandidatinja Marija Tieglova. Za prov. učitelja in vodjo enorazrednice v Selu v novomeškem šolskem okraju je imenovan učitelj Ivan Škufca, namesto obolele učiteljice Viktorije Zagorjanove pa je imenovana za suplentino v Gaberjah izprašana učiteljska kandidatinja Antonija Hribarjeva. — Za provizoričnega učitelja in voditelja enorazrednice v Česnovcu je imenovan Stan. Brezec, za suplentko v Mirni peči je imenovana namesto obolele učiteljice Milene Kavčičove učiteljica Ivana Drakslerjeva, za suplentko v Žuženberku namesto obolele Franciške Mikčeve Ljudmila Pristoy in za provizorično učiteljico v Doberničah Mar. Kotnik-Franketova. Za suplenta v Zagorju je imenovan namesto Franca Goloba, ki je dobil dopust, Viktor Kregar.

## Štajerske vesti.

—š— **Nesreča na železnici.** Tovariš Milan Vrščič, meščanski učitelj v Krškem, je padel dne 24. septembra popoldne tik pred železniško postajo Radgona z vlaka. Kolesa so mu tekla čez prsi in je obležal na mestu mrtve. Bolehal je že dlje časa in se je pravkar peljal domov v Ljutomer na ozdravljenje. Stal je med vožnjo na hodniku pri vozu; pri tem mu je postalo slabo in padel je pod kolesa, kjer ga je dohitela strašna smrt. Blag mu spomin!

—š— **Na vinorejski šoli v Mariboru** se je pričel 21. pret. m. redni pouk. V I. letnik je vstopilo nanovo 10 učencev, v II. jih je 22 in v III. 14.

## Goriške vesti.

—g— **Razno.** Zopet se je začel pouk na naših šolah. Tudi v Istri, kjer se začelja šola šele po prvi polovici septembra, so že odšle učne osebe v svoje rezidence nad ukažljivo mladino. Vsakdo si pri začetku novega šolskega leta še enkrat obudi spomin na pretekle počitnice, kako jih je prebil, kaj je ukrenil, kaj je zamudil in že dela načrte za prihodnje počitnice, ki so še daleč, daleč na obzorju. Minil je prosti čas, in vpraša se, kako si ga porabil. Eden potuje, kolikor mu dopuščajo sredstva, da spozna nekoliko druga mesta in sosedna ljudstva. Seveda ni potreba pri tem na grozne daljave misliti. Nekaj stotin km mora navadno zadržati. Nekateri ostanejo doma, ker jih v to sili družina in druge materialne skrbi, kakoravno bi radi kam poleteli. Oni uporabljajo počitnice, da se časih zagledajo v kako knjigo ali odidejo v bližnjo okolico,

kjer se malo razvedrijo v prosti prirodi in odpočijejo od napornih šolskih ur. Večkrat jim je dana tudi prilika, da obiskujejo kakšen tečaj v izpopolnjevanje svoje izobrazbe. — Mlajšemu učitelstvu pa ogreje kupo veselja bližajočih se počitnic grenka kaplja v obliki pozivnice. Vojaška služba pobere večino prostega časa, in ko je je konec, treba si je zopet nekoliko odpočiti in potem — je zopet šola, a človek ne pride do počitka. Posebno od letos naprej, ko morajo služiti namesto dosedanjih štiri, pet tednov, a čez nekaj let bo potreba tičati v vojaški sukni vse leto. — A vrag je posejal med države prepir, tako da noče biti oboroževanju konca. Zato je pač treba potrpeti in vdati se v usodo. — V toliko je pa vendar dobro, da se pri vojakih snidejo nedanji sošolci in znanci z učiteljskega, zakaj drugače bi se po razhodu z učiteljskega nikdar več ne našli v tolikem številu, ker so večinoma vsi vrli fantje, kakor jih ima cesar rad. In če pride človek slednjič pod kake pametne oficirje, ki spoznajo, da so to vendar izobraženi ljudje, se prav lahko izhaja, ako je človek malce potrpečljiv, kar mora biti itak učiteljska lastnost. A prepogosto se naletijo takšni gospodje, ki jim je v posebno veselje mučiti in sekirati vojaške učitelje. Ker že mora človek biti pri vojakih, bi se mislilo, da je pač vseeno, kje se odsluži določena doba. Lahko bi se namreč menjala mesta, in učiteljstvo bi se ob tej priliki lahko ogledalo eno, drugičkrat zopet drugo mesto in deželo in to, mislim, bi mu prav nič ne škodilo, pač pa povečalo zemljepisno znanje. Tako delajo češki učitelji. Hoteč enako napraviti, zaprosil sem dovoljenja napraviti vojaško vajo v Pragi s pristavkom, da trpim sam vozne stroške. Prošnja je bila odbita, ker se ji ne more ugoditi. Ko pridem pa zopet v prejšnjo vojašnico, najdem tam sedem Čehov-učiteljev. Takoj sem bil prepričan, da v vojaških stvareh tam gori drugo mnenje in da ni vseeno, ali se tu ali tam v širni Avstriji komis je! Ako mi zna kdo to pojasniti, naj se oglasi!

—g— **Poročili se je** v soboto, dne 27. pret. m. tov. naduč. Josip Berce z gđc. Francico Šimigojevo, veleposrednikovo hčerko iz Dornberga. Bilo srečno!

—g— **Razpis štipendij.** Razpisuje se deželni štipendij 600 K, ustanovljen od deželne zbornice s sklepom z dne 10. septembra 1888 v spomin 40letnega vladarstva Nj. V. cesarja Franca Jožefa I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehniki ali na višem posejalskem zavodu, skozi vsa leta visokosolskih študij, držec se obstoječih postavnih predpisov. Prosilci naj podajo svoje vloge podpisane deželnemu odboru do 31. oktobra t. l. in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in dosedanjem napredovanju. Deželni odbor.

—g— **Žensko učiteljske zaprejo?** Od zanesljive strani smo zvedeli, da mislijo žensko učiteljske zapreti. Vsa ženska mesta na ljudskih šolah so že polna; sicer pa je tudi bolje, da učijo na moških šolah moške in ne ženske. Ženske naj bi učile samo na dekliških šolah, tako pravijo. Prihodnje šolsko leto zaprejo prvi tečaj, potem pa zaporedoma vse druge. Repetentine prvega tečaja bodo torej izključene.

—g— **Dva nova napisa** se zdaj blestita na poslopju stare gimnazije v Solški ulici: Nad prvim vhom: C. kr. slovenska državna gimnazija, nad drugim: I. R. ginnasio reale italiano. Oba zavoda sta po prostoru docela ločena. Slovenska gimnazija ima tudi prvo večje dvorišče. — Kar se torej tiče te šole, goriški Slovenci prednjačimo vsem drugim. V Gorici imamo docela čisto slovensko gimnazijo, kakor smo imeli že povsem slovensko moško učiteljske. — Žensko učiteljske je še neka mešanica, ki pa bo morala izginiti! — Predvsem pa mora izginiti tak nemški nestvor, kakršen je c. kr. vadenica! — Taka šola nima pravice do obstanka v Gorici!

## Koroške vesti.

—k— **Koroški deželni šolski svet in pravica.** »Edinost« prinaša pod naslovom »Koroške posebnosti« med drugim tudi sledeče: Gospodje v koroškem deželnem šolskem svetu dobro vedo, da je državno sodišče z odlokom z dne 5. julija 1910, št. 264, in z odlokom z dne 5. aprila 1911, št. 110, in pozneje upravno sodišče z odlokom od 16. februarja 1911, št. 1667, in od 11. oktobra 1911 razsodilo in jasno odločilo, da so institucije, kakršne so utrakvistične šole, prepovedane, ker so protizakonite. — Vendar se gospodje pri de-

želnem šolskem svetu in tudi pri naučnem ministrstvu boje za te protizakonite institucije in jih čuvajo, gojijo in negujejo kakor največji zaklad, kakor iznajdbo, na katero treba paziti z vsemi močmi, da ne izvedo kaj o njej širom sveta in da ne bi se morda kak drug narod polastil njenega patenta. 84 utrakvističnih šol imamo koroški Slovenci. — Vkljub naporom, da bi jih deželni šolski svet odpravil, kar bi sicer moral storiti sam od sebe, ker so, kakor že omenjeno, protizakonite, se koroškimi Slovincem dosedaj še ni posrečilo, odpraviti ta nestvor pedagoških institutov, kakoravno pripoznavajo najvišje pravosodne instance v državi, kakor državno in upravno sodišče, da je pravica na strani koroških Slovencev!

—k— **Referent pri koroškem deželnem šolskem svetu** dr. Avgust vit. pl. Baniza je prevzel svojo službo. Prejšnji referent, dvorni svetnik Barsay, je stopil v pokoj. Novi referent je služboval v naučnem ministrstvu in svoje dni tudi v Kočevju na Kranjskem.

—k— **Tečaj za izobrazbo deklet.** Društvo »Gorotan« je priredilo 17. in 18. pret. m. pri Volšperku v Podravljah tečaj za izobrazbo deklet v kuharstvu s posebnim ozirom na konzerviranje posameznih priukih. Udeleženk je bilo 14. Učitelj vodja Zdravko Kovač je v domači besedi predaval dopolne in nato v kuhinji demonstriral posameznosti. Slovenska dekleta so z velikim zanimanjem prisostvovala pouku in se veselo vrtela okoli štedilnika. Vesela dobrih uspehov so po končanem delu zapela.

—k— **»Gorotan«, društvo slov. koroških visokošolcev in učiteljev**, je imelo v nedeljo, dne 14. pret. m., letošnji redni občni zbor, katerega se je udeležilo precejšnje število članov iz raznih krajev dežele. Predsednik tov. Z. Janežič je pozdravil v imenu odbora zbrane društvenike, konstatiral sklepčnost občnega zbora ter hitel k dnevnemu redu. Iz poročil predsednika, odbornikov in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistematično okužuje in raznaroduje slov. živelj na Koroškem s sredstvi in po načelih, ki bijejo vsej pravici, vsem zakonom narodne enakopravnosti in odsekov je bilo razvidno, da je društvo neumorno na delu za narod in njega probojo in prosveto, da izvršuje svojo nalogo gotovo in uspešno, premaguje razne zapreke in neprilike, približuje se korak za korakom načrtanim smotrom. Na vseh poljih narodne probuje je zastavilo društvo svoje moči, da reši, oziroma brani vse, kar si hoče osvojiti zakleti sovrag, ki namenoma in sistemati